

Čo robia školy s vašimi deťmi vo vašej neprítomnosti? Bez zábran ich indoktrinujú a vymývajú im mozgy!

- CZ24 News | 19. března 2022

SLOVENSKO: Ak sa škola dostane do sporu s konšpiráciami rodičov, nesmie ustúpiť, myslí si Peter Farárik.

Odporúčania, ktoré vydal [Štátny pedagogický ústav](#) ku konfliktu na Ukrajine pomáhal vytvárať učiteľ, blogger Denníka N a autor [Lepšej geografie](#) **Peter Farárik**, ktorý donedávna učil geografiu na súkromnej základnej škole. V [rozhovore](#) pre Postoj vyjadril niektoré svoje názory:

„Bohužiaľ, dostať sa do sporu škola verzus rodičia nie je v dnešnej dobe náročné. Nielen pri názoroch o dianí na Ukrajine. Možno to vyznie zle, no učitelia nemôžu brať ohľad na to, že sa v prípade niektorých žiakov dostanú do rozporu s tým, čo tieto deti počujú doma od rodičov. Nie je to ani reálne možné, aby dnes dokázali učitelia zohľadňovať všetky možné názory, s ktorými sa deti stretávajú. Škola má žiakom poskytovať fakty, vedecky podložené videnie sveta a základný morálny kompas. Ak je to v rozpore s tým, čo má v rodine, tak mi to je ľúto. Škola sa však nemôže uzatvárať pred realitou a pravdou.“

„Pochopiteľne, treba priznať, že to môže byť náročné, ak sa v triede nájde žiak, ktorý obhajuje Putina alebo iné kontroverzné postavy či názory. Vieme, že konšpiračné myslenie je zväčša imúnne voči realite. Bolo by naivné myslieť si, že ľuďom, ktorí šíria konšpirácie, bude stačiť, ak im predložíme fakty. Je to beh na dlhé trate, no je potrebné, aby sa v školách budoval vzťah k demokratickým hodnotám a tolerancii, pretože paralelne s tým sa tvorí aj odolnosť voči dezinformáciám a klamstvám,“ povedal. Preto radí učiteľom, že môžu so staršími žiakmi napr. analyzovať oficiálne videá ruskej štátnej propagandy. Kompletný materiál **Ako reflektovať vo výučbe vojny na Ukrajine** prinášame v plnom znení:

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Základné odporúčania pre učiteľov:

1. Skoordinujte sa s kolegami a kolegyňami a spoločne si dohodnite, ako budete postupovať.
2. Žiakov ubezpečte, že pocity, ktoré prežívajú, sú normálnou reakciou na výnimočnú situáciu, ktorá sa však skôr či neskôr skončí.
3. Zaujímajte sa o to, čo si žiaci myslia. Počúvajte ich a diskutujte o tom, čo vedia a ako sa o tom

dozvedeli. Vytvárajte atmosféru dôvery a vzájomného rešpektu.

4. Vytvorte priestor, aby mohli žiaci rozprávať o svojich pocitoch. Uistite ich, že ste tu pre nich.
5. Žiakom poskytujte pravdivé informácie primerané ich veku. **Oboznámte ich s oficiálnym postojom Slovenskej republiky a medzinárodného spoločenstva k útoku Ruskej federácie na Ukrajinu, ktoré sa zhodujú v tom, že Rusko je agresorom a Ukrajina sa bráni pred útokom.** Bolo porušené medzinárodné právo. **Vojna je zlo, ktoré treba jednoznačne odsúdiť. Vyvarujte sa alternatívnym interpretáciám udalostí.**
6. Vyhnite sa stereotypom a zovšeobecneniam. Žiaci by mali vedieť, že za činy štátu nie sú zodpovední jeho bežní občania.
7. Zvlášť citlivo pristupujte k žiakom, ktorí sú vojnou viac zasiahnutí – majú príbuzných na Ukrajine alebo v Rusku, rodičov v ozbrojených zložkách SR, prípadne majú za sebou už predošlé traumy.
8. Neponáhľajte sa s učivom. Zaradte do výučby aktivity zamerané na diskusiu o aktuálnom dianí, na rozvoj empatie, súcitu, tolerancie, vzájomného rešpektu a demokratických hodnôt. Prehlbujte pocit spolupatričnosti a súdržnosť školského a triedneho kolektívu.
9. Rozvíjajte ochotu pomôcť. Žiakov oboznámte s organizáciami, ktoré pomáhajú. Spoločne vymyslite spôsoby, ako sa môžete zapojiť.
10. **Rozvíjajte schopnosť pracovať s informáciami, rozlišovať fakty od názorov, spravodajstvo od dezinformácií a fake news. V prípade, ak žiaci prídu s kontroverznými postojmi z domu, postupujte citlivo a vyvarujte sa toho, aby ste dostali deti do konfliktu s rodičmi.**
11. Úzko spolupracujte so školskými psychológmi a s ďalšími odborníkmi na zvládanie záťažových situácií. V prípade potreby sa obráťte na linky pomoci alebo informácie vyhľadajte v materiáloch na [krizova-intervencia](#).

Metodické odporúčania pre základné a stredné školy

AKO REFLEKTOVAŤ VO VÝUČBE VOJNU NA UKRAJINE

AKO REFLEKTOVAŤ VO VÝUČBE VOJNU NA UKRAJINE

NÁMETY A AKTIVITY

Zvládnuť súčasnú situáciu nie je jednoduché. Náročné a nečakané úlohy sú kladené aj na školy.

Učitelia

by mali na vzniknutú situáciu reagovať a ak je to potrebné, zmeniť aj obsah vyučovacích hodín. Pre učiteľov sme pripravili tipy a námety na aktivity.

Prvý stupeň ZŠ

Metodická príručka Farebná škola ponúka aktivity využívajúce zážitkové formy a metódy, ktoré sú hravé, ale aj vážne. Vedú žiakov k rešpektovaniu iných. Ukazujú, čo máme spoločné a dotýkajú sa aj citlivých tém. V zozname uvádzame výber aktivít, ktoré sú v súčasnej situácii najvhodnejšie, môžete však siahnuť aj po iných. Viacero odporúčaných aktivít pre žiakov 1. stupňa ZŠ nájdete aj v kategórii Všeobecné námety a aktivity.

Vybrané aktivity:

Pomáhame (str. 9 – 10)

Aktivita ponúka pohľad na rozmanitosť rodín a detí žijúcich na Slovensku. Zároveň zapája žiakov do aktívneho riešenia situácií, v ktorých sa vyskytuje nespravodlivosť alebo diskriminácia. Rozvíja toleranciu k ľuďom z iného kultúrneho prostredia.

Svet okolo nás (str. 14 – 17)

Pomocou ilustrácií a detských piesní sa žiaci oboznámia s pestrým životom v iných krajinách.

Upriamuje sa pozornosť na to, čo máme, aj napriek kultúrnej odlišnosti, spoločné.

Na úteku (str. 22 – 27)

Aktivita na tému utečencov je realizovaná cez príbeh dievčatka zo Sýrie (texty sa dajú upraviť na ukrajinské reálie). Cieľom aktivity je práca s ľudskými emóciami a rozvíjanie schopnosti vcítiť sa do ťažkého príbehu rovesníčky z inej krajiny. Súčasťou sú ilustrácie, ktoré sa dajú využiť aj pri iných činnostiach, ktoré sa zameriavajú na rôzne emocionálne rozporenia.

Pestré susedstvá (str. 28 – 30)

Aktivita sa zameriava na utváranie stereotypov na základe nedostatočných informácií, napríklad stereotypov týkajúcich sa vzhľadu, rodu, veku či etnicity. Odkaz aktivity je v tom, že správanie každej osoby je ovplyvnené stereotypnými predstavami, ale je podstatné si ich uvedomovať a vedieť s nimi

pracovať.

Druhý stupeň ZŠ a SŠ

Rozvoj empatie, tolerancie a demokratických hodnôt

Existuje množstvo dostupných aktivít, pomocou ktorých dokážeme rozvíjať dôležité hodnoty a postoje žiakov. V odporúčaní nižšie uvádzame niekoľko z nich.

- Metodická príručka Farebná škola 2 obsahuje aktivity pre žiakov 2. stupňa ZŠ. V súčasnosti je vhodné zaradiť najmä Tatum a Povedzme nie nenávisti a predsudkom.
- Príručka Školy, ktoré menia svet (bit.ly/3BZHRd7) je určená na občiansku, mediálnu a hodnotovú výchovu a vzdelávanie pre základné a stredné školy. Obsahuje desiatky scenárov vyučovacích hodín a aktivít. Tie sú využiteľné nielen na etickej výchove a občianskej náuke, ale aj na hodinách dejepisu či slovenského jazyka a literatúry. V príručke ich nájdete v kapitolách **Od komunity po svet a Filozofia a filozofovanie**.

- Hodnotové strety hrou pozostávajú z takmer 50 rôznych hier a skupinových aktivít určených pre scitlivovanie stretov hodnôt v rôznych kultúrach, v oblasti spravodlivosti, demokracie, rodovej citlivosti či tolerancie k inakosti.

- Výchova k tolerancii hrou ponúka desiatky hier zameraných na scitlivovanie, potláčanie predsudkov, rozvoj sociálnej spravodlivosti, kritického myslenia a náboženskú toleranciu.

- Online živá knižnica EDUMA (onlinezivakniznica.sk) umožňuje sledovanie video príbehov, ktoré sú autentickými výpoveďami ľudí, ktorí žijú s hendikepom, museli utiecť pred prenasledovaním alebo vojnou, sú inej etnicity, iného vierovyznania alebo vyrastali mimo svojej biologickej rodiny. Pre používanie portálu je potrebná bezplatná registrácia.

AKO REFLEKTOVAŤ VO VÝUČBE VOJNU NA UKRAJINE

Dezinformácie, falošné správy a propaganda

Súčasná ruská propaganda

Vzdelávací projekt JSNS českej organizácie Člověk v tísni ponúka krátke aj dlhšie filmy podporené metodickými materiálmi na priame využitie vo vyučovaní. Film a sprievodné materiály s názvom U nás

pomáhali taky je paralelou súčasného diania na Ukrajine s inváziou do Československa v roku 1968. Vzdelávacie materiály obsahujú aj konkrétne ukážky súčasnej ruskej propagandy (nájdete ich pod názvom Propagandistické lahůdky). Propagande prostredníctvom štátom kontrolovaných médií v Rusku sa venuje film Svět podle Russia Today

Školy, ktoré menia svet (skolyktoremeniasvet.sk/metodicka-prirucka-2-cast/)

Príručka na občiansku, mediálnu a hodnotovú výchovu a vzdelávanie pre základné a stredné školy obsahuje desiatky scenárov vyučovacích hodín a aktivít. V aktuálnej situácii odporúčame najmä tie, ktoré sú zamerané na rozvoj kritického myslenia, odhaľovanie dezinformácií a propagandy. Aktivita

sú využiteľné nielen na etickej výchove, občianskej náuke, ale aj na hodinách dejepisu a slovenského jazyka a literatúry. V príručke ich nájdete na stranách 62 až 84.

Učítelia proti dezinformáciám

Téma propagandy a dezinformácií je teoreticky spracovaná v zborníkoch organizácie Slovak Security Policy Institute, ktoré obsahujú viacero prípadových štúdií. Venujú sa témam ako sú radikalizácia mládeže, extrémizmus, mýty a fakty o migrácii, falošné správy a kritické myslenie. Oba zborníky sú na

stiahnutie na odkaze Učítelia proti dezinformáciám – Slovak Security Policy Institute.

Klamstvá a konšpirácie - príručka pre stredné školy

Príručka vznikla ako kolektívne dielo novinárov a aktivistov, ktorí sa venujú sociálnym sieťam a fungovaniu dezinformačných médií. Je určená komukoľvek, koho zaujíma dianie na slovenskom Facebooku a techniky, pomocou ktorých je možné ovplyvniť názory ľudí. Môžu ju využiť aj žiaci

slovenských stredných škôl ako doplnkový materiál na hodinách náuky o spoločnosti, informatiky alebo mediálnej výchovy. Príručka obsahuje okrem konkrétnych ukážok manipulácie aj niektoré praktické cvičenia a návody pre žiakov aj na to, ako rozoznať falošnú fotografiu alebo zmanipulovaný titulok.

Príručka obsahuje aj návrhy na diskusie.

Zmudri.sk

Vzdelávacia platforma Zmudri.sk ponúka aj vzdelávacie videá na rozvoj kritického myslenia a odhaľovanie hoaxov. Videá vyhľadáte označením príslušnej kategórie vo filtroch stránky.

Kovyho mediální ring

Mediálna gramotnosť je v súčasnosti veľmi dôležitá, jej kvalitná realizácia na školách však často stále absentuje. Pomôcť k zlepšeniu súčasného stavu môže aj projekt Kovyho mediální ring, ktorý vznikol v rámci českého programu Jeden svět na školách. Známy youtuber Kovy v ňom žiakov zoznamuje s mnohými aspektami médií a ich fungovania v praktických lekciách a úlohách.

AKO REFLEKTOVAŤ VO VÝUČBE VOJNU NA UKRAJINE

Vojna a konflikty

Angažovaná čítanka: Čítanka pozostáva z úryvkov vybraných kníh a je súčasťou metodických materiálov programu Školy za demokraciu, ktorý koordinuje Centrum komunitného organizovania a platforma Nie v našom meste. Téma vojny sa venuje viacero úryvkov, medzi najvhodnejšie patria nasledovné:

Prestali spievať (str. 52 – 54): Úryvok z knihy Vojna, ktorá zmenila Rondo je primeraný aj pre starších

žiakov 1. stupňa ZŠ. Kniha od ukrajinskej autorskej dvojice sprostredkúva deťom tému vojny veku primeraným jazykom a v metaforách. Kniha je nielen citlivo napísaná, ale má aj vysokú literárnu kvalitu.

S knihou môžete pracovať nielen na hodinách slovenského jazyka a literatúry, ale aj na etickej výchove či občianskej náuke. Anna Politkovskaja. Novinárka (str. 31 – 32): **Text z knihy Príbehy na dobrú noc pre rebelky je krátkym príbehom novinárky, ktorá bola až do jej vraždy kritickou ruských vojen.**

Okrem úloh, ktoré sú k textu v príručke ponúknuté, sa môžete so žiakmi zamerať na otázky týkajúce sa dôležitosti novinárskej práce počas aktuálnej vojny na Ukrajine. Fakty priamo z miesta činu prinášajú reportérky a reportéri „mainstreamových“ médií, zatiaľ čo tie „alternatívne“ tam svoje zastúpenie nemajú a len šíria dezinformácie z bezpečia ich pracovísk. Pre žiakov gymnázií a stredných škôl je k dispozícii aj **Ľudskoprávna čítanka**. V jej druhej kapitole nájdete výber textov, ktoré sa venujú konfliktom, vojnám, ale aj extrémizmu. Sú v nej neľahké, ale dôležité texty, ktoré sa týkajú dávnejšej ale aj nedávnej histórie. Vo všetkých textoch ide o dôstojnosť a ľudské práva. Na hodine je možné využiť aj známy pacifistický prejav v podaní Charlieho Chaplina vo filme Diktátor.

AKO REFLEKTOVAŤ VO VÝUČBE VOJNU NA UKRAJINE

Vojna na Ukrajine

Vo vyšších ročníkoch ZŠ a na stredných školách je potrebné venovať čas aj aktuálne prebiehajúcej vojne

na Ukrajine. Tému zaradte vhodným spôsobom do viacerých predmetov. Na každom z nich sa môžu žiaci pozrieť na súčasné dianie a na to, čo mu predchádzalo, z iného pohľadu. Škola nemá byť miestom

straníckopolitického zápolenia či straníckopolitických kampaní, avšak musí vychovávať žiakov k životu

v slobodnej spoločnosti, posilňovať v nich úctu k mieru, tolerancii a porozumeniu a naučiť ich rozpoznávať a odsúdiť agresiu, organizované násilie a porušovanie ľudských práv. Škola musí reagovať

na aktuálne dianie vo svete a takto vážna situácia sa nedá prejsť mlčaním. Na konci metodických odporúčaní je k dispozícii aj metodický návrh aktivity, ktorú sme vytvorili špeciálne k téme vojny na Ukrajine. Dejepis a geografia poskytujú priestor na bližšie oboznámenie sa s históriou a geografickými pomermi Ukrajiny a Ruska s dôrazom na ich vzájomné vzťahy. Historickú a geografickú pestrosť Ukrajiny zobrazuje súbor máp v článku na ČT24. Na YouTube kanáli Dejepis inak nájdete relatívne krátke a informačne bohaté videá o vojne na Ukrajine a o ceste Putina k moci.

Vhodné je poukázať aj na paralelu s okupáciou ČSR v roku 1968.

Viaceré materiály k téme nájdete aj v projekte Jeden svet na školách organizácie Človek v tísni, ktorý je opísaný v kategórii Dezinformácie, falošné správy a propaganda. Slobodu si dokážu vážiť najviac tí, ktorú o ňu niekedy prišli. Pochopiť život v totalite, ktorá na našom území zavládla po roku 1945, pomôžu žiakom aktivity z metodickej príručky Všetko malo byť inak.

Žiaci gymnázií majú dostatočné jazykové zručnosti, aby mohli na hodinách anglického jazyka pracovať

s anglickými videami a textami, ktoré sa venujú vojne na Ukrajine. Na internete je ich nespočetne. Odporúčame napríklad vzdelávaciu stránku Lesson of the Day od New York Times s názvom The Invasion of Ukraine: How Russia Attacked and What Happens Next'. Sledovanie informácií z vojny na Ukrajine je možné využiť na rozvoj mediálnej gramotnosti naprieč vyučovacími predmetmi. Pracovať môžete s textami a videami dôveryhodných médií, s ktorými sa najskôr oboznámite a posúdite ich vhodnosť pre vekovú kategóriu žiakov. Kvalitne spracované mediálne pokrytie vojny na Ukrajine má napríklad ČT24.

AKO REFLEKTOVAŤ VO VÝUČBE VOJNU NA UKRAJINE

Všeobecné námety na aktivity

- Spolu so žiakmi vytvorte, zozbierajte a odošlite pozdravy, darčeky a materiálnu pomoc pre ženy a deti z vojnou postihnutej Ukrajine na Slovensku. O podobe aktuálnej potrebnej pomoci sa informujte u organizácií v zozname, ktoré sú uvedené na stránke ŠPÚ – odkaz na stránku je v ďalšom bode. Žiaci môžu písať listy a privítania svojim rovesníkom, ktorí našli bezpečie a dočasný domov na našom území.
- Zorganizujte v škole finančnú zbierku na pomoc Ukrajine a ukrajinským utečencom na Slovensku. Zoznam organizácií, ktoré túto pomoc realizujú nájdete na www.statpedu.sk
- Žiaci zistia, ako na vojnu reagujú ich obľúbení športovci, speváci, celebrity alebo influenceri zo sveta, Slovenska a Ruska. Preskúmajú ich profily na sociálnych sieťach a svoje zistenia prezentujú spolužiakom. Z najzaujímavejších statusov je možné vytvoriť nástenku.
- Žiaci sa oboznámia so štátnou vlajkou a štátnym znakom Ukrajiny. Vlajky majú svoju symboliku – čo symbolizujú farby na ukrajinskej vlajke? Nechajte žiakov prichádzať s ich hypotézami, diskutujte o nich a následne im ukážte túto fotografiu: bit.ly/3sqSgve. Žiaci si môžu vlajku aj nakresliť a vyfarbiť. Venovať sa môžete aj štátnej hymne Ukrajiny. V čom je jej text podobný hymne Slovenskej republiky?
- Spoznajte so žiakmi ukrajinskú národnostnú menšinu na Slovensku. Aká je jej história, kultúra, špecifické zvyky či tradície? Využiť môžete publikáciu Štátneho pedagogického ústavu Národnostné menšiny – zoznámme sa: www.minedu.sk
- Na hudobnej výchove so žiakmi počúvajte ukrajinské ľudové piesne alebo piesne súčasných hudobných interpretov z Ukrajiny. Poľahky ich nájdete na internete.
- Poznajú žiaci slávnych alebo známych Ukrajincov? Nechajte žiakov pracovať v skupinách a vyhľadať o nich zaujímavé informácie na internete.
- Čo máme s Ukrajinou a Ukrajincami spoločné a čo odlišné? Žiaci vyhľadávajú, triedia a spracovávajú informácie z geografie, dejín, kultúry, tradícií, gastronómie Ukrajiny a porovnávajú ich so Slovenskom.

AKO REFLEKTOVAŤ VO VÝUČBE VOJNU NA UKRAJINE

Návrh aktivity k téme vojny na Ukrajine

Prejav ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského občanom Ruska v predvečer invázie ruských vojsk na územie Ukrajiny Pre koho je aktivita určená? pre žiakov 9. ročníka ZŠ, žiakov stredných škôl a gymnázií

Pomôcky:

- počítač s pripojením na internet, projektor a reproduktory
- video na YouTube

Prečo aktivitu zaradiť do vyučovania?

Vojne predchádzajú aj slová, štátnické prejavy, verejné zdôvodnenia jednotlivých krokov. Prejavy politikov majú silu vyvolať nenávisť, ale aj vzájomný rešpekt a hľadanie spoločných riešení. Mnohé politické prejavy sa zapísali do histórie a ich poznanie patrí k všeobecnému prehľadu. Odrazu sme sa stali súčasníkmi veľkých dejín, ktoré sa odohrávajú v našej bezprostrednej blízkosti.

Námety na prácu s videom:

Žiakov informujte, že si spolu pozriete prejav, ktorý predniesol ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskij v predvečer útoku Ruska na Ukrajinu (24. 2. 2022). Prejav bol určený pre obyvateľov Ruska a ukrajinský prezident ho predniesol v ruštine.

So žiakmi si pozrite celý deväťminútový prejav. So slovenskými titulkami ho spustíte cez odkaz vyššie. Následne pracujte s navrhovanými otázkami a úlohami. Video môžete počas sledovania nachvíľu zastaviť v ľubovôlej časti, pri ktorej sa žiaci potrebujú niečo opýtať.

- Aký je váš pocit z prejavu?
- Čo je hlavným posolstvom prejavu Volodymyra Zelenského?
- Čo myslíte, prečo sa ukrajinský prezident prihovára k občanom, a nie k politickému vedeniu Ruska? Dostal sa podľa vás jeho prejav k bežným Rusom? Ak nie, prečo?

AKO REFLEKTOVAŤ VO VÝUČBE VOJNU NA UKRAJINE

- Aký je obsah a formálny štýl prejavu? Porazenecký, pokojný, panovačný, agresívny?
- Ktoré časti prejavu vás najviac zaujali alebo vás najviac zasiahli? Parafrázujte ich a zdôvodnite, prečo sú pre vás práve tieto časti prejavu dôležité.
- V závere prejavu ukrajinský prezident apeluje na ľudí v Rusku, aby vyjadrili nesúhlas s vojnou a pomohli ju zastaviť u nich doma. Tisícky Rusov sa proti vojenskej agresii svojho štátu skutočne postavili, protestujú v uliciach, sú aktívni na sociálnych sieťach a podpisujú petície. Čo myslíte, bude ich hlas vyslyšaný alebo skôr umlčaný? V čom je nesúhlas so štátnou mocou iný v Rusku v porovnaní so Slovenskom a inými demokratickými štátmi v Európe?

Doplňujúca úloha, ktorá vyžaduje hlbší prehľad o súčasnom dianí. Vhodné najmä pre SŠ:

- Ako hovorí ukrajinský prezident o vojne? Hovorí o politike alebo o ľuďoch a ich životoch? Ak ste videli prejav ruského prezidenta Vladimira Putina, pokúste sa ho porovnať s práve sledovaným prejavom ukrajinského prezidenta. V čom sa odlišujú, čo jednotliví prezidenti zdôrazňujú, ako a čím argumentujú? **Poznámka:** Ide o silný emocionálny prejav prezidenta Ukrajiny. V prípade ak učiteľ či učiteľka spozoruje neštandardné reakcie u žiakov, odporúčame spoluprácu so školským psychológom, alebo poradenským zariadením.

Ďalšie otázky a úlohy:

- Poznáte nejaký verejný prejav zo súčasnosti alebo z minulosti, ktorý je pre vás inšpiratívny? Kto je jeho autorom a prečo vás zaujal? Stručne ho opište.
- Aké znaky má mať dobrý prejav? Je dôležitejší jeho obsah alebo forma?
- Diskutujte. Je možné medzi politické prejavy v súčasnosti zaradiť už aj statusy politikov na sociálnych sieťach? Majú silu ovplyvňovať spoločnosť, jej fungovanie a medziludské vzťahy?
- Pokúste sa naformulovať svoj vlastný krátky prejav, ktorý má za cieľ podporiť ukončenie vojny. Výber jeho adresáta je na vás. Ak chcete, môžete sa prihovoriť slovenským politikom alebo

slovenskej verejnosti.

- Ešte pred začiatkom videa môžete žiakom zadať úlohu postupne si zapisovať názvy miest a oblastí, ktoré v prejave zaznejú. Po zodpovedaní všetkých otázok ich vyhľadajú na mape. Prečo prezident spomenul práve tieto geografické lokality?

[Kompletný materiál odporúčaní Ako reflektovať vo výučbe vojnu na Ukrajine nájdete tu.](#)

ZDROJ